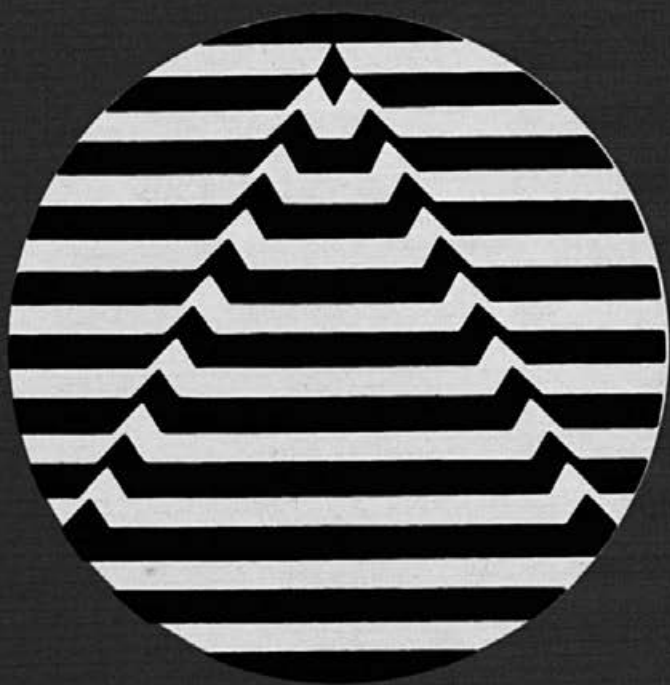

DELO ŽIVLJENJE

letnik 9
številka 5

glasilo tovarne **alpina** žiri

PRIPRAVLJA SE NOV STATUT PODJETJA

Statut podjetja je temeljni splošni akt podjetja. Vsi drugi splošni akti (pravilniki, poslovniki in dr.) in tudi sklepi organov upravljanja se izdajajo na podlagi statuta.

Tako kot vsi drugi pravni predpisi ima tudi statut podjetja namen utrditi določene odnose tako, da ni nobenih dvomov o tem, kaj je čigava dolžnost in kaj pravica. Prav zaradi tega pa ima statut tudi svojo slabo stran: deluje namreč statično, medtem ko razvoj podjetja terja dinamiko. To slabo stran pravnih predpisov obvladujemo v dinamično razvijajoči se družbi tako, da predpise občasno dopolnjujemo in tudi spreminjamo. To velja tudi za interne predpise v podjetju: statut in druge splošne akte.

Od leta 1966, ko je bil sprejet sedanji statut podjetja, je nastalo v podjetju in v družbi toliko sprememb, da je sedanji statut nujno dopolniti in tudi spremeniti. Cela področja odnosov, ki so bila prej urejena z ustavo in zakoni, so v zadnjem letu prepuščena v samoupravno urejanje delovnim skupnostim. Nagla rast našega podjetja in uveljavljanje na domačem in svetovnem tržišču pa potrebuje bolj razvite odnose znotraj podjetja, predvsem pa poglobitev našega samoupravnega sistema.

Zaradi tega skoraj ni mogoče dopolnjevati sedanjega statuta, ampak smo se odločili za izdelavo novega statuta. Komisija, ki jo je v ta namen imenoval delavski svet, bo v kratkem objavila teze za novi statut in jih dala v razpravo. Šele ko bodo

teze v javni razpravi dokončno sprejete, bomo šli na izdelavo osnutka statuta. Nato pa bo tudi ta osnutek dan v javno razpravo, preden bo delavski svet dokončno odločal o njem.

Čemu tako dolg postopek in dvakratna javna razprava?

Statut je stvar vseh članov delovne skupnosti in je zato treba vsakomur omogočiti, da lahko sodeluje s svojimi predlogi in mnenji. Zaradi tega smo se tudi odločili za razpravo najprej o težah, ki so napisane v čimbolj preprostem jeziku. Kljub temu pa je treba poznejši osnutek statuta dati v javno razpravo, preden o njem glasuje delavski svet.

Ta postopek bo res dolg, saj računamo, da bo statut lahko sprejet šele v začetku julija. Vendar pa pri sprejemanju tako obsežnega in dolgoročnega akta kot je statut, ne kaže hiteti.

Novi statut naj bi predvsem uzakonil tiste odnose, ki so značilni za naše podjetje, niso pa urejeni z zakoni. Pri urejanju teh odnosov pa statut ne bi smel biti preveč statičen. Zaradi tega naj bi v statutu postavili predvsem načela, po katerih se morajo odnosi podrobneje urejati s pravilniki in drugimi splošnimi akti. Pri urejanju organizacije podjetja, mehanizma samoupravljanja in kadrovske politike in drugih odnosov naj statut konkretno določi le spodnjo mejo, omogoči pa naj izpopolnjevanje teh odnosov nad to spodnjo mejo.

Bistvene spremembe naj bi novi statut prinesel glede izpopolnitve samoupravnega mehanizma, ki

mora omogočiti poglobitev samoupravljanja in vključitev večjega števila ljudi v sprejemanje samoupravnih odločitev. Teze pa konkretno določajo ne le pooblastila, ampak tudi odgovornost organov in posameznikov, ki sprejemajo odločitve.

Večji del pripravljenih tez za statut je take narave, da jih delovna skupnost lahko uredi tako ali drugače. Zaradi tega je treba, da vsi člani delovne skupnosti sodelujejo s svojimi mnenji in predlogi, tako da bo statut v resnici odraz volje celotne delovne skupnosti

Stojan PERTOVT

FUNKCIONALNOST NOVE HALE IN NOVE RAZPOREDITVE

Z dograditvijo nove proizvodne hale smo pridobili preko 2500 m² nove proizvodne površine. Bistvo funkcionalnosti nove proizvodne hale je že v tem, da je stavba pritlična in s tem mnogo bolj primerna za moderno industrijsko proizvodnjo. Tu se ne bo pojavilo vprašanje nosilnosti stropov, stroje bomo lahko poljubno razmeščali po zahtevah tehnoloških procesov. Streha je zasteklena proti severni strani, kar bo pomagalo, da v novi hali niti v najbolj vročih poletnih mesecih ne bo prehude vročine.

V novi hali naj bi se odvijala kompletna podplatna obdelava obutve, to je sekalnica, montažni trakovi, PVC in centralni finiš. Severni del stavbe v dolžini 60 m naj bi po dolžini zasledili montažni trakovi in sekalnica. Na koncu trakov naj bi bi

lo organizirano PVC brizganje, dalje na južni strani stavbe pa še oddelek finiša. Poleg proizvodnih enot naj bi bilo v novi hali še manjše skladišče kopit, za eno sezono, tako, da bi bila kopita pri roki manipulantom in kar je še važnejše, da so kopita pri isti relativni vlažnosti kot je sama proizvodnja. Vemo, da les občutno vpija vlago in se širi, torej brez primernega skladišča kopit si ne moremo misliti montažnega sistema proizvodnje brez težav. Poleg tega naj bi bil v novi hali še poseben popolnoma zaprt prostor - vlažilnica za zgornje dele. To bi bilo istočasno nekakšno skladišče, kjer naj bi se zgornji deli zadrževali najmanj 3 dni pri relativni vlažnosti zraka 85 - 90%. S tem bi se izognili številnim defektom, kateri se nam stalno pojavljajo zaradi presušenosti zgornjega usnja in nam predstavljajo precej škodo.

V stari tovarniški stavbi naj bi ostale izdelovalnice zgornjih delov, skladišče osnovnih materialov, forniture in skladišče čevljev.

Tone KLEMENČIČ

=====

Izvoz v ZDA v letu 1969

Stalno naraščanje cen in stroškov zaradi inflacijskih tendenc v ZDA je povzročilo zmanjšanje konkurenčnosti ameriških izdelkov na mednarodnem trgu. Glavni konkurenti ZDA v cenah proizvodov na mednarodnem tržišču so Velika Britanija, Francija, Italija, ZRN in Japonska. Indeksi izvoznih cen IMF (1963=100) pomembnih zahodnih držav kažejo, da se je indeks cen v razdobju 1960 do 1969 povišal v ZDA za 15% od 99 na 115, v Italiji pa so zabeležili znižanje indeksa cen od 102 na 101.

Vir: Il Sole - 24 Ore 33,
10.2.1970

VO DVAJSETIH LETIH

V okviru praznovanja 20-letnice samoupravljanja je bila dne 21. aprila 1970 slavnostna seja delavskega sveta ALPINE. Ravno na ta dan pred 20 leti je bil v našem podjetju izvoljen prvi delavski svet in na omenjeni slavnosti seji so bili kot častni gosti navzoči tudi člani prvega delavskega sveta.

Seveda so seji prisostvovali tudi drugi: predstavniki občinske skupščine ter predstavniki družbeno-političnih organizacij podjetja in kraja.

Po svečani otvoritvi - z godbo in petjem - je govoril predsednik prvega delavskega sveta v Alpini tov. Miloš MLINAR. Opisal je razvoj samoupravljanja, težave in uspehe v preteklih 20-tih letih in dejal, da je bilo treba veliko truda in odpovedovanja, da smo dosegli sedanjo stopnjo razvoja.

Za tov. Mlinarjem je povzel besede direktor tov. Izidor REJC. Iz njegovega govora je bilo priznanje članom prvega delavskega sveta, ki so znali premagati preveč ovir in se vključiti v nov sistem in vsem ostalim, ki so za njimi vodili podjetje. Poudaril pa je, da sedanji kolektiv v svoji celotni sestavi mora vedeti kaj hoče, poznati svoje dolžnosti in jih vestno izpolnjevati. Alpina je osnova vsega v Žireh in mora to poslanstvo še naprej voditi.

Na koncu je tov. direktor čestital vsem članom prvega delavskega sveta in jim zaželel sreče in zadovoljstva, vsem ostalim pa predvsem mnogo delovnih uspehov.

Člani prvega delavskega sveta so:

1. BLAŽ BOGATAJ
2. IVAN POLJANŠEK
3. ADOLF PEČELIN
4. STANKO LIKAR
5. LEANDER KAVČIČ
6. JOŽE ŽAKELJ
7. PAVEL KAVČIČ
8. FRANC KAVČIČ
9. LEOPOLD ERZNOŽNIK
10. PAVEL KOPAČ
11. ANDREJ CVETKO
12. MILOŠ MLINAR
13. IGNAČ NAGLIČ
14. SLAVKA ŠUBIC (por. KRALJ)
15. JOŽEFA KAVČIČ
16. MILAN POLJANŠEK
17. ALOJZ GREGORAČ
18. EDVARD STRLIČ
19. ALOJZ FILIPIČ
20. PAVEL PODOBNIK
21. JULIJ GOVEKAR

Ko so se zvrstili še ostali govorniki, ki so predvsem želeli izreči čestitke in želje za nadaljni razvoj in uspeh ALPINE, je bila seja zaključena.

Nadaljevanje je bilo v jedilnici ALPINE, kjer je bilo organizirano tovariško srečanje in čutili smo, da so bili vsi tega srečanja res veseli.

Slišati pa je bilo vmes pripombe, da ni prav, da se je kljub prostemu dnevu v tovarni slavnostne seje udeležilo tako malo članov kolektiva. Pogrešali smo predvsem mladino.

KAKO POTEKA PRODAJA

V prejšnji številki glasila smo se seznanili z dosežki proizvodnje v prvem tromesečju. S samo proizvodnjo pa gospodarski proces, ki vključuje proizvodnjo, razdelitev, menjavo in potrošnjo, še ni zaključen. Za to pa mora poskrbeti prodajna služba, ki išče najbolj ugodno pot gotovega proizvoda od proizvedenja do potrošnika.

V prvem tromesečju je bila skupna prodaja (brez exporta) 148.493 parov v vrednosti din 11.358.660.-. Od tega naši prodajni mreži 80,4%, angro kupcem pa 19,6%. Lanska prodaja v tem razdobju je bila za 2.542 parov in 2.128.207.- din manjša od letošnje. Glavni vzrok razlike je prav gotovo gibanje cen, ker se je količinska prodaja povečala le za majhen delež.

Ker odpade na prodajalne največji del prometa, si oglejmo prodajo za prvo tromesečje v primerjavi z lanskim istim obdobjem:

Skupina obutve	Indeks 1970 : 69	pari	vrednost
ALPINA obutev	106		126
tuja usnjena	107		111
ostale obutev	113		144
Skupaj	108		125

Indeks nam kaže količinsko povečanje za 8%, vrednostno pa za 25%. Od skupnega povečanja 8% odpade kar 5% na povečanje števila prodajaln (od 40 na 46), pri vrednostnem povečanju 25 % pa 6% na račun novih prodajaln. Dejansko povečanje prometa je torej precej nižje kakor nam kaže indeks v tabeli.

Glede na to, da se proizvodnja stalno povečuje, mora sorazmerno z njo rasti tudi prodaja. Prodaja pa bo lahko uspešna le, če bodo izdelki prišli pravočasno v skladišče, izdelani v naročenih barvah in kvalitetah. Žal pa lahko vsako leto znova ugotavljamo, da za posamezne sezone pridemo z novimi modeli na tržišče med zadnjimi. Tako je n.pr. mesec april za prodajo ženskih sandal najuspešnejši (zlasti v prodajalnah ob morju in na jugu) mi pa lahko ugotovimo, da prav teh nimamo na zalogi. Uspeh na tržišču bo požel nekdo drugi, mi pa bomo na koncu sezone verjetno morali zaradi nepravočasnega prihoda na trg zniževati cene, da ne bi obutev povečevala zaloge in s tem po nepotrebnem vezala obratna sredstva.

Iz vsega tega vidimo, kako pomembno je sodelovanje med sektorji, ki nam zagotavlja boljših uspeh na vseh področjih.

Prodajna služba

KAKO IZPOLNJUJEMO PLAN IZVOZA

Kako izpolnjujemo letni plan izvoza, ki je bil postavljen v višini 300.000 parov oz. 2.400.000 § je razvidno iz naslednjih podatkov:

Izvoženo je bilo:

Mesec	parov	§
Januar	16.223	155.653
Februar	15.223	114.739
Marec	20.043	120.598
April	51.655	298.443

Poglejmo še, koliko smo s tem izvozom izpolnili plan:

Mesec količinsko vrednostno

Januar	5 %	6%
Februar	10 %	11%
Marec	17%	16%
April	34%	28%

Količinski doseg plana je višji od vrednostnega zato, ker smo v prvih štirih mesecih izvažali v glavnem na vzhod, in sicer:

V SSSR	85.000 p.	za \$ 582.000
DDR	12.000 p.	za \$ 67.150
ČSSR	5.500 p.	za \$ 32.000

Kupcem na zapadno tržišče smo poslali le prve vzorčne pošiljke in potniške kolekcije. Kot vsako leto bomo tudi letos pričeli z odpremo smučarskih čevljev koncem maja.

Izvozna služba

POSLOVODSKA KONFERENCA

Ni še povsem zaživela pomlad, vendar so se naši modelirji in trgovine že morali povsem vživeti v prihodnjo jesen in zimo, pripraviti je bilo treba kolekcijo za prodajo, izbrati modele in dati naročila za proizvodnjo.

Vse priprave so zahtevale mnogo truda, kolekcija je morala biti za poslovodsko konferenco, ki je bila v dneh od 17. do 20. aprila v Izoli, čimbolje pripravljena. Modeli so bili izdelani v najrazličnejših barvah in materialih, uporabljena nova modernejša kopita. Poslovodje so imeli na izbiro modele, kakršne bodo v jeseni dobili v prodajo. Doslej so se najrazličnejše spremembe izvrševale šele po poslo-

vodski konferenci, zato ni čudno, da so bili izdelani modeli povsem drugačni od tistih, ki so bili naročeni na konferenci.

Podjetja, s katerimi sodelujemo, so nam predložila svoje kolekcije za dopolnitev asortimana v modni obutvi ter zlasti otroških modelih. Med tujimi modeli smo izbrali v glavnem le tiste, ki so bili zares nekaj posebnega, vendar je bil izbor dokaj skromen. Od ženskih modelov je bila najboljša "Lux-sorova" kolekcija, od moških pa izdelki Jadrana iz Mirna, Bora iz Dolenjskih Toplic ter KVALITETA iz Vinkovcev. Zlasti Luxor je uporabil smeje barvne kombinacije, uporabil zelo moderne pete s kovinsko preobleko, katere se že sedaj zelo nosijo zlasti v Italiji.

Od moških modelov so še največ priznanja dobili moški čevlji z dvignjeno konico, katere smo se v tovarni precej bali, tudi naročila teh modelov so bila zelo smela.

Tudi naše salonke so bile pchvaljene, vendar kljub temu še vedno zaostajamo - malo je zastopana zelo iskana krep guma, širše zvončaste pete, medtem ko so bili uporabljeni materiali zelo pestri - knauč-lak, knaučnapa, cimen, kroko.

Prevladujeta črna in rjava barva z manjšimi kombinacijami z rdečo, belo in beš barvo.

Naše prodajalne so naročile skupno 275.000 parov naše obutve, za angro prodajo pa 64.000 parov. Najbolj smela naročila so pri moških škornjih in gležnarjih ter ženskih škornjih in gležnarjih, medtem, ko so naročila ženskih salonk bolj previdna, ker nam po vsaki sezoni ostane teh največ na zalogi.

Vsi poslovodje so želeli, da bi se proizvodnja tudi za lastno mrežo držala določenih rokov, da bi bili z našimi modeli pravočasno na tržišču, kajti na potrošnika napravi največji vpliv prvi vtis,

v nasprotnem pa te prve uspehe požanje konkurenca, naše prodajalne pa se konec sezone bore s prodajo modelov, katerih je na začetku sezone primanjkovalo.

Na splošnem delu konference so bili poslovodje seznanjeni z novim Pravilnikom o delitvi OD v mreži, o organizacijskih spremembah v podjetju in o načrtih adaptacije novih in sedanjih prodajaln. Poslovodje so dali svoje predloge za odpravo napak in slabosti, posebno še zaradi številnih reklamacij.

Ob koncu konference je ostalo še vedno mnogo stvari odprtih, a je zanje zmanjkalo časa, srečanje poslovodij je bilo le delovno srečanje, medtem ko je za mnoge skupne težave, kaj šele za tovariško srečanje, zmanjkalo časa.

Samo dvakrat letno se srečajo poslovodje vseh naših 46 prodajaln, zato bi vsaj tedaj morali imeti dovolj časa, da se pogovore o skupnih težavah. Le ob tesnem sodelovanju kolektivov prodajaln in našega kolektiva bomo na tržišču dosegli uspeh. Kolektivi prodajaln posredujejo naše proizvode potrošnikom najrazličnejših okusov in navad širom naše domovine in po kvaliteti njihovih uslug in kvaliteti naših proizvodov sodijo vso "Alpino". Njihov uspeh je tudi naš uspeh.

Anica GOVEKAR

PONOVO OPOZARJAMO VSE TISTE, KI ŽELIJO, DA OBJAVIMO NJIHOVE ČLANKE, NAJ JIH PODPIŠEJO (za objavo lahko navedejo šifro).

V sedanjem času smo že toliko svobodni in lahko tudi toliko "xorajžni", da si upamo svojo misel ali mnjenje tudi priznati za svojo.

20 LET V "ALPINI"

Sedemintrideset članov našega kolektiva je letos do 30. aprila dopolnilo 20 let delovne dobe v Alpini.

8. maja so jim bile podeljene spominske nagrade in svoj jubilej so tudi proslavili.

Vsem slavlencem čestita tudi uredniški odbor z željo, da bi bili še v naprej na svojem delovnem mestu čimbolj zadovoljni in bi dosegali lepe uspehe.

Letošnji jubilaranti so:

1. MAKS BOGATAJ
2. STANISLAVA BOGATAJ
3. JAKOB DOLINAR
4. STANKO ERZNOŽNIK
5. ANTON ERŽEN
6. SILVA FILIPIČ
7. IVAN GLUHODEDOV
8. CVETO GRUDEN
9. MILAN GUZELJ
10. FRANČIŠKA JEREB
11. PETER JEREB
12. LJUDMILA JUSTIN
13. SLAVKO JUSTIN
14. ALBINA KAVČIČ
15. MILAN KAVČIČ
16. ZDRAVKO KAVČIČ
17. LEOPOLD KLEMENČIČ
18. ŠTEFAN KOPAČ
19. JOŽE KRAJŠEK
20. MILAN KRISTAN
21. VLADIMIR MOŽINA
22. MARIJA MRAVLJE
23. STANISLAV MRAVLJE
24. JOŽE PETERNELJ
25. ALEKSANDER PIVK
26. MILAN PODOBNIK
27. OTILIJA PODOBNIK
28. ANTON POLJANŠEK
29. ANTON SELAK
30. ALOJZ SEMIČ
31. VINKO ŠUBIC
32. ANTON TRČEK
33. FRANC UŠENIČNIK
34. VINKO UŠENIČNIK
35. MATIJA ZAJC
36. PAVEL ŽAKELJ
37. ANICA PODOBNIK

KADROVSKE NOVICE

Mesec marec smo zaključili s 1258 zaposlenimi delavci. V aprilu smo to število povečali za 11 novih delavcev.

V obratu v Žireh smo zaposlili naslednje nove delavce: Antona Malovašič, Joža Klemenčič, Ljubico Oblak, Slavico Malovrh, Janka Rupnik in Vido Trček. Od vojakov so se vrnili: Rado Kunc, Jože Modic in Franc Tolar. Delovno razmerje je prenehalo Mariji Maček in Srečku Škruba. Tako je vseh zaposlenih v našem obratu 937 delavcev.

V obratu ALPINE v Gorenji vasi v aprilu ni bilo sprememb.

V prodajni mreži se odraža povečani promet v pomladansko letni sezoni. Leta pogojuje tudi povečano število delavcev v prodajalnah.

V preteklem mesecu je bilo na novo zaposlenih 8 delavcev in sicer:

Jula Ignjatovič Kragujevac, Jela Ankušin Dubrovnik, Manica Mikuš in Marjeta Gomboc Ljubljana III, Jože Ogrin Kranj, Žarko Čolič Valjevo, Uzeir Gotovuša Sarajevo in Josip Kasaič Sisak. Delovno razmerje je prenehalo Nevenki Kljajič Vinkovci, Mariji Samuh Maribor in Boru Pešut Sarajevo.

Z vsemi navedenimi spremembami smo imeli ob koncu aprila 1269 delavcev in delavk.

A. F.

V preteklem mesecu so se poročili:
EMA MOHORIČ, RENATA ENIKO, MARIJA MLINAR in DORICA ENIKO
Iskreno čestitamo!

IN ZAKAJ NE ČEVLJAR

Prispevek tov. Klemenčiča o čevljarjem poklicu nekoč in danes je vzpodbuda za naslednji članek, ki naj obenem služi tudi kot delna informacija o poklicu.

Bliža se konec šolskega leta in čas, ko se mladina, ki dokončuje osmi razred in njihovi starši odločajo - kam sedaj? Gotovo je, da želijo starši svojim otrokom vse najboljše pri izbiri bodočega poklica in se med drugim ozirajo tudi na sposobnosti, perspektivo in ne nazadnje na materialne možnosti sebe in otrok. V pogledu vsestranskega nadaljnega šolanja v Žireh ni prevelike izbire, toda malo je krajev, ki se lahko pohvalijo, da bi imeli doma toliko obratov različnih strok in poleg tega še šolo, ki izobražuje industrijske in obrtne delavce - čevljarje za vse potrebe SRS.

Večina prebivalcev Žirov je zaposlena ali vsaj posredno povezana s čevljarstvom zato ni prav, da poklic, ki v prvi vrsti daje utrip kraju, ni bolj cenjen, saj je prav z njegovo pomočjo zrastle večino vsega, kar v Žireh je in tega ni malo.

Gotovo je, da večina ljudi s svojim poklicem ni zadovoljna in si želi kaj drugega, toda sprijazniti se je treba z možnostmi, katerih je v kraju samem dovolj.

Čevljarški poklic ni več tisto, kar je bil nekdanje in to lahko prav posebno občutijo Žirovci pri spremljanju razvoja ALPINE od prvih let do danes. Tudi za naprej je že vidna rast tovarne in prav zaradi tega me čudi, kako da ni večjega zanimanja za poklic, ki ima vsaj take, če ne večje perspektive kot večina drugih poklicev.

Čevljarški šolski izobraževalni center v Žireh izobražuje za čev-

ljarsko industrijo pet poklicev, od katerih za nekatere prav zaradi njih ozkosti ni pravega zanimanja in tako je zadnja leta učni načrt prilagojen v glavnem izobraževanju dveh poklicev.

Prvi poklic je izdelovalec zgornjih delov obutve, kjer prevladujejo dekleta, ki se temeljito spoznavajo s prikrojevanjem in šivanjem zgornjih delov obutve, drugi poklic pa je izdelovalec spodnjega dela obutve, kjer se fantje, za katere je ta poklic bolj primeren, izučijo vsega dela, ki spada k spodnjemu delu obutve. Izgleda, da bo taka delitev poklicev ostala tudi v bodoče, saj je praksa pokazala, da je poklicni delavec, ki obvlada širše področje dela, veliko bolj cenjen in vsestransko uporaben.

Tudi zadnja resolucija zvezne skupščine o vzgoji in izobraževanju sprejeta 27. marca 1970 je mnenja, da bo vedno bolj naraščala potreba po delavcih širokega znanja, kateri bodo sposobni uvajati v naše obrate izboljšave ter količinsko in strokovno rast proizvodnje. Vsega tega se v ČŠIC zavedamo že sedaj, saj šolanje temelji na teh načelih, zato želimo, da se čim več mladine odloča za poklice v čevljarški industriji. Vsem, ki se boste za navedene poklice odločili, je bodočnost zagotovljena in ni nujno, da se vse izobraževanje in s tem tudi napredovanje konča v dveh letih, kolikor traja učna doba, temveč ima vsakdo možnosti še nadaljnega šolanja. Vsem, ki bodo imeli želje in seveda sposobnosti, ni zaprta nobena pot za na-

daljne izobraževanje pa naj bo to v okviru podjetja ali ŠČIC, ki se trudi za čimvečje izpopolnjevanje delavcev v poklicu in to na vseh stopnjah izobrazbe.

Želim, da se vabilu v čevljarški poklic odzovete v čim večjem številu. Tovarna "Alpina" in tudi druge tovarne širom naše domovine čutijo vedno večje pomanjkanje kvalificirane delovne sile, katera je edino sposobna iti v korak z napredkom v svetu. Prav tako ni nobene bojazni za zaposlitev, ker z obiskov v čevljarških delovnih organizacijah po Sloveniji vem, da dobrih delavcev manjka in jih bo še primanjkovalo.

Vse informacije v zvezi s šolanjem in poklici lahko vedno dobite v upravi čevljarškega šolskega izobraževalnega centra Žiri.

Ing. JANEZ ZAVRL

KRAJEVNA SKUPNOST OBVEŠČA

Krajevna skupnost Žiri seznanja na željo uredništva vašega Biltena bralce z naslednjimi podatki:

Glede na zelo obširen plan našega dela za leto 1970 vas v prvi vrsti seznanjamo z razširitvijo pokopališča na Dobračevi, kar je najnujnejše.

Predčasno je bila planirana razširitev pokopališča na površini za 500 grobov. Za odkup take površine pa so potrebna večja finančna sredstva, katerih trenutno Krajevna skupnost ne zmore. V zvezi s tem se je na razširjeni razpravi celoten svet Krajevene skupnosti strinjal, da se izvrši manjši in etapni odkup zemljišča z gospodarskega stališča in finančne zmogljivosti. Ta površina bo zadostovala celo za dobo 20 let

V aprilu je bila upokojena MARIJA MAČEK, prešivalka iz šivalnice težke obutve. OB TEJ PRILIKI JI ŽELIMO ČIMBOLJŠEGA ZDRAVJA IN ZADOVOLJSTVA V ZASLUŽENEM POKOJU.

upoštvv.kolobarjenje grobov na dosedanji površini pokopališča. S tem smo se izognili večjim steoškom pri odkupu, zraven tega bomo uredili pokopališče na najcenejši in estetski način.

Na II. redni seji sveta Krajevne skupnosti Žiri je bilo sklenjeno, da takoj pristopimo k odkupu zemljišča za razširitev. Z osebnim dogovorom z lastnikom zemljišča Ivanom Potočnikom je izvedena izmera 700 m² površine v zgornjem delu pokopališča. Na tej površini bo lahko cca 140 grobov, potrebna pota, prostor za odpadne smeti in pokopališka lopa, katera služi za shrambo potrebnega inventarja.

Planirana so tudi dela, katera so prav tako nujna, t.j. izdelava mostu pri Kamšku v Novi vasi in pri Jakobču v Račevi. Ta dva mostova ne odgovarjata za težji promet.

Nujan in najtežji problem je vzdrževanje 20 km obstoječih občinskih in vaških poti, ki so na območju KS Žiri. Zasilno vzdrževanje cest na gotovih relacijah kot so n.pr. Stara vas-Račeva, Nova vas - DObračeva bo precej stalo, saj bo samo planirana količina gramoz za posip teh cest znesla 20000 din, brez stroškov še ostalih lokalnih pota. Poleg tega moramo popraviti in urediti pot v vasi Sovra.

Tudi ostale komunalne naprave kažejo na raznih sektorjih našega območja še velike potrebe, vendar ne moremo mimo vprašanj financ.

S tem smo vas nekoliko seznanili s predvidenim planom dela letošnjega leta.

Ker niso seznanjeni prebivalci s ponovno ureditvijo zazidalnega načrta, vas v kratkem seznanjamo o urbanizmu na tuk. območju. Na seji, ki jo je

sklical predsednik občinske skupščine Škofja Loka s strokovnjaki in inženirji iz republike, Šk. Loke in Kranja ter članov Sveta KS Žiri, je bilo sklenjeno, da naj se dovoljuje zidavo novih hiš le v sedanjem zazizdalnem okolišu, kjer je še dovolj prostora. Nov zazidalni okoliš pa bo določen po izvršenem avionskem fotografiranju našega kraja.

Po razpravi na omenjeni seji je bil sprejet sklep, da naj se gradnje dovoljujejo striktno le po načrtu.

Vse vaščane zanima tudi, kaj je ukrenjenega glede asfaltne ceste. O tem smo se zanimali pri upravnem organu občine. Ta nam ni mogel dati podatkov, povedal je le, da je republiški upravni organ sklical v preteklem tednu sejo in razpravljajal o stanju cest v Sloveniji. Kljub večkratnim urgencam nam je zagotovljeno le toliko, da bo cesta skozi Žiri v letošnjem letu le delno obnovljena.

Vse, o čemer smo vas v tem članku seznanili, je le del najnujnejših potreb za ta kraj. Nujno je potrebno obnoviti šolo in izgraditi telovadnico. O tem so bili prebivalci že seznanjeni na zadnjem zboru volilcev. Priporočamo pa vsem, da upoštevajo resnične potrebe kraja in podprejo predlog za uvedbo samoprispevka. Samo z voljo in razumevanjem bomo uspeli izvršiti kar želimo in bo v prid nam vsem in naši mladi generaciji, ki bo nadaljevala naše delo in dosegala nove uspehe.

Predsednik KS Žiri
VILJEM KAVČIČ

Oče pri pregledu računov: "Res bi rad vedel, čemu je to podobno! Kup denarja, ki ga nimamo, izdamo za reči, ki jih ne potrebujemo, samo za to, da bi se postavljali pred ljudmi, ki jih ne maramo!"

POŽARNO VARNOSTNA PREVENTIVA

Kot članu preventivne službe gasilskega društva Dobračeva in Žiri, mi je bilo predlagano, da naj dam prebivalcem žirovske doline pojasnila, kako naj ukrepa vsak občan, kakšne so dolžnosti glede zavarovanja družbene in privatne lastnine. V tem pri - spevku želim navesti, vsaj v skrajšani obliki, glavne značilnosti požarno varnostne preventive.

Znano je, da so lahko dimniki, dimne tuljave oz. odvodni kanali izdelani na več načinov, nikjer pa ni rečeno, da so v skladu s predpisi, ki zahtevajo, da so pravilno grajeni. Dimniki morajo biti zidani z opeko, ometani z grobo malto, s predpisanimi dimniškimi vraticami (pločevinastimi) in odmaknjeni od lesene konstrukcij najmanj 10 cm. To zahteva predpis in ga mora vsak upoštevati, posebno pa tisti, ki gradijo nove stanovanjske hiše ali adaptirajo že obstoječe objekte. To je nujno pravilo, seveda pa ne smemo pozabiti, da moramo pri čistilnih dimniških vraticah namestiti zaščitno ploščo, ki je lahko pločevinasta, betonska ali druga, ki ščiti pred vžigom z izpada - jočimi gorečimi sajami. Pozabiti ne smemo na požarne zidove, ki preprečujejo možnost vžiga med gospodarskim poslopjem in stanovanjem, kar pride v poštev predvsem pri kmetijskih poslopih. Isto vprašanje nastaja tudi pri zavarovanju prostora, kjer se suši meso. Tudi ta mora biti grajen iz opeke, brez lesenih konstrukcij, vrata pa, če so že lesena, morajo biti z notranje strani obita s pločevino. Opazimo, posebno na jesen, da se kmetovalci poslužujejo enostavnega kuhanja v toparilni-

kih, kotlih itd. in ne pazijo kam napeljejo dimne cevi. S tem ogrožajo tujo in svojo lastnino. To ni prav, to je nevarnost, katero povzročijo posamezniki, zato je naša dolžnost, da upoštevamo predpise, poleg tega pa tudi mnenja strokovnih delavcev.

Upoštevati moramo tudi predpise, ki govorijo o ureditvi podrešij in podstrešnih prostorov. Te prostore moramo vzdrževati tako, da ni nepotrebnih navlak, najmanj pa vnetljivih. Kakšne so te navlake pa vemo vsi, zato se jih izogibajmo in jih odstranimo s podstrešja, ki morajo biti čista, da se obvarujemo možnosti vžiga. Lahko bi navedel veliko primerov kjer vem, da se kršijo ti predpisi in nihče ne misli, da lahko pride do najhujšega.

Odlaganje pepela - tudi pri tem opraviilu moramo biti pazljivi. S tem, ko ga odlagamo na pravilen način, na določeno mesto, v pravo posodo (pokrito seveda), bomo zadostili preventivnim predpisom in odstranili priložnost za požar, saj je znano, da v večini primerov požar povzroči pepel. Videl sem tudi primere, ko so nekateri shranjevali pepel celo v podstrešju, drvarnici in na drugih nepravilnih mestih.

Lahko trdim, da je velika nevarnost za vžig električna napeljava. Mislim pa, da pri tem lahko veliko pomaga podjetje za distribucijo električne energije, ki je tudi v prvi vrsti zadolženo, da se električna napeljava vgradi zadostno varno in ne samo po volji oz. želji lastnika. To je potrebno upoštevati tudi že pri obstoječih (starih) hišah.

Opazil sem, da nekateri hranijo gorilno olje (nad 25 litrov) v stanovanjskih prostorih, kar pa ni prav. Posebno pa ne tam, kjer uporabljajo gorilno olje za centralne peči, saj ga imajo poleg

peči več sto litrov. Mislim, da bi navedeni morali imeti posebne bazene izven stanovanjskih prostorov.

Posebno opozorilo naj velja tistim, ki uporabljajo plin. Važno je pravilno vskladiščenje, saj je znano, da eden ali drugi plin lahko poleg požara povzroči tudi eksplozijo. Pogoji so pravilno montirani zračniki, ki naj presegajo sleme ostrešja, poleg tega morajo biti vdelane tudi varnostne zaklopke (ventili).

Tudi na strelovode ne smemo pozabiti. Če je strelovod pokvarjen, če nima pravega spoja z zemljo, lahko več škoduje kot koristi in bo stavba, ki ima pokvarjen strelovod prej žrtev strele in požara, kakor druga, ki ga sploh nima. Zato priporočam namestitve strelovodov na vse zgradbe (bloke in druge zgradbe družbene lastnine), za katere velja predpis o namestitvi strelovodov in druge visoke zgradbe in kjer so stroji visoke napetosti.

Preventivna sredstva, tu mislim na sredstva za gašenje (vedra, minimaksi, pesek, požarne metle, kavlji in lestve /vedra moramo imeti stalno napolnjena - v večjih stavbah, v blokih, šolskih stavbah in drugod pa morajo biti napolnjene z vodo večje posode, vsaj 200 l) morajo biti stalno pripravljena in uporabna. V zgradbah, kjer so gasilni aparati, je potrebno ugotoviti, da so ti na pravih mestih in morajo biti občasno preizkušeni ali so sploh uporabni. Pregledovati in kontrolirati je potrebno tudi vse hidrante, to dolžnost imajo prvenstveno člani gasilskega društva in krajevna skupnost, ki je odgovorna za vodovodno omrežje.

To je samo kratek pozetek preventivne dejavnosti za varstvo la-

stnine občanov in nekateri na potki, katerih bi bilo lahko še mnogo več, vendar pa to zahteva več časa, več misli.

Potrebno bo več dela za preventivo proti požarom in drugim nesrečam, katere lahko s pravilnimi ukrepi in ravnanjem preprečimo ali vsaj zmanjšamo.

JOŽE PADOVEC
dimnikarski mojster

Š P O R T

Ves mesec maj je v znamenju košarke. V polnem zamahu so tekmovanja košarkarjev v zahodni in vzhodni ligi, kakor tudi tekmovanja v reč publiških, podzveznih in conskih ligah.

Vsekakor pa je v centru zanimanja VI. SVETOVNO PERVENSTVO V KOŠAR - KI, katerega finančna tekmovanja bodo odigrana v Hali Tivoli v Ljubljani. Uvodne oziromakvalifikacijske tekme za vstop v finale so se že pričele in sicer v Splitu, Sarajevu, Karlovcu in Skopju. Direktno v finale se je uvrstila samo Jugoslavija kot gostitelj tega prvenstva in drugoplasirana ekipa zadnjega prvenstva.

Nas bodo seveda najbolj zanimali finalni dvoboji, v katerih se bodo po napovedih strokovnjakov poleg Jugoslavije pomerile med seboj še ekipe ZDA, SSSR, Italije, Braziliije in verjetno češkoslovaške. Veliko vas si bo ta tekmovalna ogledalo v Ljubljani, večina pa vas bo spremljala tekmovanje preko TV ekranov, pred katerimi boste stiskali pesti in zobe, kadar bodo igrali naši fantje.

da bi jim čim bolje šlo in da bi, če bi le bilo mogoče, ponovili svoj uspeh z zadnjega svetovnega prvenstva, ko so bili drugi in z Olimpijskih iger, kjer so bili prav tako drugi.

Kot uvod v finalna tekmovanja pa bodo tekmovanja pionirjev in pionirk za najboljše mostvo v republiki. Lepe možnosti za uvrstitev na zaključno tekmovanje imajo tudi pionirke ŠSD "Tabor" Žiri, ki so bile na področnem tekmovanju prve in so se tako uvrstile v nadaljnje tekmovanje.

Tudi tekmovanje v Gorenjski košarkarski ligi se je že pričelo. Tudi letos v tej skupini tekmujejo igralci KK "Kladivar" iz Žirov. Doslej so odigrali že štiri tekme in dosegli naslednje rezultate:

Trhle veje (Kranj):Kladivar	
80	: 79
Kladivar	: Kokrica (Kranj)
94	: 54
Radovljica	: Kladivar
73	: 97
Kladivar	: Medvode
53	: 57

Do konca prvega dela tekmovanja igrajo še tri tekme in sicer najprej dvakrat gostujejo, v Kranju proti Basketu in v Trzinu, zadnjo tekmo, verjetno 27. maja pa bodo igrali doma s Kropo.

Tekma s Trhlimi vejami je bila razveljavljena in se bo ponovila, kajti sodnika sta na tekmi večkrat kršila pravila košarke, poleg tega pa je bilo njuno sojenje izpod vsakega povprečja. Na tekmah z Radovljico in Kokrico se je pokazalo, da pridno vadijo in da imajo lepe možnosti za dober plasma, vendar pa so si na tekmi z Medvodami privoščili

neljub spodrseljaj, saj so doma izgubili in to po igri, ki je bila vse kaj drugega samo košarka ne. Upajmo, da bodo v preostalih treh tekmah zopet zaigrali tako kot znajo in da bodo v jesenskem delu te igre ponovili, kajti le tako lahko računajo na uvrstitev nekje pri vrhu.

Tudi tekmovanje v slovenski judo ligi je končano. V zadnjem kolu so se tekmovalci judo kluba Alpina srečali doma z ekipama Triglava iz Kranja in ekipo iz Ljubljane. Po napetih borbah so premagali tekmovalce Triglava in si tako zagotovili obstanek v prvi ligi še za naslednje leto, medtem ko so z ekipo iz Ljubljane izgubili.

Miha GOVEKAR

Z A N I M I V O

Ameriški bruto družbeni proizvod v letu 1969

Ameriški bruto družbeni proizvod se je v preteklem letu povečal za 7,75%. Istočasno je ameriška vlada prvič uradno objavila, da se je ameriška gospodarska ekspanzija v četrtem kvartalu 1969 skoraj zaustavila. Za leto 1969 je bruto družbeni proizvod znašal 932.250 milij. \$, 7,75% več kot leta 1968, pri čemer je 5% odpadlo na inflacijo, realna mera porasta pa je znašala blizu 3%. Povečanje bruto družbenega proizvoda v dolarjih je bilo 66.500 milij. \$ proti 72.000 milij. \$ v letu 1968. Inflacija v ZDA je bila lani najmočnejša od Korejske vojne (1951). /TA/

Vir: Financial Times 25055
17.1.1970

VPRAŠANJA -PRIPOMBE- PREDLOGI

Tov. urednica !

Ze dalj časa opazujemo, da več ne gori svetlobni reklamni napis na tovarniški stavbi.

Mogoče boste vi, tov. urednica dobili pojasnilo od pristojne službe zakaj se napis ne popravi ali obnovi.

Naše mišljenje je, da tudi v domačem kraju nekaj žrtvujemo v reklamne namene, ker nas v drugih krajih stane reklama težke milijone, Našemu kraju je omenjeni napis tudi v okras ker je daleč viden.

"Žirovci"

Dragi "Žirovci", odgovor, ki ga vam lahko posredujem, je tak:

-Svetlobni reklamni napis na strehi glavne tovarniške zgradbe ne gori zato, ker so poškodovane neonske cevi.

Napis bi prav gotovo že obnovili, vendar smo mišljenja, da se ga ne izplača, ker bo potrebno z ozirom na nov zaščitni znak in napis zamenjati tudi sedanji napis.

Vse priprave so v teku, samo če bodo odobrena sredstva za izdelavo novega reklamnega napisa.

E. M.

. / . / . / . /

Uredništvu !

V pravilniku podjetja piše v 58. členu, da pripada modelirju za oddanih 5000 ali 10000 parov določena nagrada, katera se izplača modelirju na koncu leta.

Za leto 1968 nam je bilo obrazloženo, naj počakamo zaradi razumljivih težav. Mi smo razumeli položaj in počakali.

Sedaj smo že v letu 1970 in smo upravičeni do nagrad za leto 1968 in 1969, pa še nič.

Vprašujem, kdaj se bo to izplačalo, če se sploh bo, drugače pa naj se člen 58. črta iz pravilnika (in nas ni treba imeti za norca)

modelir A. H.

ODGOVOR (ki upamo, da vas bo pomiril) :

Ker je določitev uspešnosti modelov zmeraj dovolj pereče vprašanje, se je s tem odlašalo.

Prispel pa je že predlog za posamezne artikule in lahko pričakujete v najkrajšem času izplačilo po uspešnosti modelov, kot to določa Pravilnik.

=====

Med PRAVILI ZA VITKO LINIJO med drugim tudi piše:

"Po jedi se ne ulezi, temveč pojdi na sprehod ali pa se loti kakega fizičnega dela!"

PREIZKUSITE ZNANJE IN SREČO

- nagradni quiz -

4

1. vprašanje

Kako se imenuje sintetični kav - čuk, ki se tvori ob kemičnem postopku s polimerizacijo butadiena in prisotnosti natrija ?

2. vprašanje

Naše občinsko središče Škofja Loka je lansko leto dobilo nov kulturno-umetniški spomenik. Pred novo blagovnico Namo so odkrili plastiko delo kiparja Toneta Logondra.

Kateri dve osebi predstavlja omenjena plastika in iz katerega romana sta povzeti ?

3. vprašanje

Kateri je največji jugoslovanski otok (meri 408 kvadratnih kilo - metrov) ?

PRAVILNA REŠITEV VPRAŠANJ IZ TE RUBRIKE V PREJŠNJI ŠTEVILKI:

1. Les za izdelavo kopit se mora sekati v zimskem času, ker takrat ne asimilira in ima v sebi najmanj vlage.

2. V našem kolektivu smo izvolili prvi delavski svet 21. aprila leta 1950.

3. Prva poštna znamka na svetu je izšla 6. maja 1840 leta. To je bila črna znamka za 1 peni znana kot "črni peni". Ta znamka je izšla v Veliki Britaniji (Angliji).

Pri žrebanju, ki ga opravi uredniški odbor po prejemu odgovorov na zastavljena vprašanja v "Preizkusu znanja in sreče" je bil za quiz št. 3 izžreban

tov. FRANC ERŽEN

Čestitamo !

Nagrada 30,00 din se dvigne pri blagajni podjetja.

O B V E S T I L O O OTROŠKEM DODATKU

Po zakonu o določitvi premoženjskega cenusa kot pogoja za pravico do otroškega dodatka in višine dodatka v letu 1970 /Ur. list SRS št. 40 z dne 17/12 1969/ pripada z 1 otroka 60.- din mesečno, za vsakega naslednjega pa po 80.- din mesečno.

Cenzus je 640.- din mesečno osebnega dohodka na člana družine - iz delovnega razmerja, 116.- din dohodka letno (katastr.) na člana družine - iz kmetijske dejavnosti, 116.- din dohodka mesečno na čla-

na družine - od samostojnega op
pravljanja obrtnih in drugih go
spodarskih ali intelektualnih
dejavnosti.

V smislu navedenega zakona bo
obračunana razlika oziroma pre-
plačilo otroškega dodatka od
1.1.1970 do 31.3.1960 v plačil
ni listi za april 1970.

Upravičencem, ki nimajo v pla-
čilni listi vpisanega števila
otrok in zneska otroškega do-
datka, od 1.4. 1970 dalje ne bo
vnešen OD in število otrok, ni-
ti ne bo obračunana razlika ozi-
roma morebitno predplačilo - do
prejema nove odločbe o otroškem
dodatku.

Služba za zdrav.
soc.vprašanja

O B V E S T I L O

Posvetovalnica za žene nas je
obvestila, da od 4. aprila
1970 dalje ordinira vsako pr-
vo in vsako tretje soboto v me-
secu - od 8. ure dalje v posve-
tovalnici za žene zdravstvene
ambulance ŽIRI ginekolog Zdrav-
stvenega doma Kranj dr. ŽABKAR.

Vsaka pacientka, torej tudi ti-
ste, ki so doslej že hodile na
preglede k dr. Zupancu, se mora
predhodno prijaviti v splošni
ambulantni ŽIRI.

FILMSKI SPORED V KINU "SVOBODA" ŽIRI od 15.5. do 15.6.1970

16.-17.V.	POLJUBI ME NORČEK ameriška komedija
17.V.	VINETU IN OLDFIREHAND jugoslovanski western
20.V.	POTOVANJE V DVOJE ameriška drama
23.-24.V.	POT NA ZAHOD ameriški western
27.V.	KAPETAN URNEBES nem.avant.komedija
30.-31.V.	NIHČE NE MORE POBEGNITI angleški kriminalni
3.VI.	LJUBEZEN IN KAKŠNA KLETVICA VMES jugoslov. komedija
6. VI.	VELIKA LJ. ELVIRE MA- DIGAN švedska melodrama
7.VI.	POSTAJA KOMAČEV amriški western
10. VI.	Bo javljen naknadno
13. VI	NJENA POSLEDNJA PESEM španska drama
16. VI.	SARAJEVSKI ATENTAT jugoslov. zgodovinski

"DELO, ŽIVLJENJE" je glasilo ALPINE tovarne obutve ŽIRI.

Ureja ga uredniški odbor: SILVA KLEMENČIČ, JOŽE PETERNELJ, ALBINCA
MOŽINA, VLADIMIR PIVK, ALFONZ ZAJEC, ANTON ŽAKELJ, ANTON HRIBAR,
IVAN CAPUDER - odgovorni urednik, MAJDA JESENKO - glavni urednik.

Izhaja mesečno. Naklada 1200 izvodov.

Žiri, 15. maja 1970

JOŽE PODOBNIK

P R V O M A J S K A

S krvjo izpisan PFVI MAJ,
simbol pravičnega življenja,
prisluhni pesmi prebujenja,
sproščeni suženjskih pregraj !

Prisluhni strojem, zlato nit
iz dneva v dan hite nam peti,
nič več brezdelnim v dobrobit,
nič več v gorje nam, kot pred leti !

In z njimi nam, otrokom dela,
prisluhni tvorcem tvoje luči ,
mar slišiš, da se kdo še muči
in da zanos ga ne prevema ?

Spojeni v srčni monolit,
nekdaj prezrti, v bojni vihri
smo dali se na žrtvenik
brezmejne vere v naša bitja.

Da nam v svobodi vekomaj
naš znoj ostal bo porok sreče,
zgolj nam, ki lik časti največje
slavimo v tebi - PRVI MAJ !